



Силабус курсу Фінансова санація та банкрутство підприємств

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма «Фінансовий менеджмент»

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доц. Квасовський Олександр Романович

Контактна інформація

o.kvasovskiy@wunu.edu.ua
o.kvasovskiy@gmail.com

+380974462865

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансова санація та банкрутство підприємств» належить до блоку вибіркових дисциплін підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Дисципліна «Фінансова санація та банкрутство підприємств» спрямована на формування у студентів знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання щодо методології та практичного здійснення фінансової санації, провадження справи про банкрутство, фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Основи управління фінансовою санацією підприємства	Володіти практичними навичками щодо виявлення симптомів фінансової кризи на підприємстві та методичним інструментарієм управління фінансовою санацією підприємства	Питання, тести
3 / 1	2. Оцінювання санаційної спроможності підприємства	Здобути навички визначення санаційної спроможності підприємства. Знати методи та етапи здійснення санаційного аудиту підприємства Знати особливості системи раннього діагностування та попередження банкрутства. Вміти застосовувати на практиці методи прогнозування банкрутства підприємства	Кейси, задачі
3 / 2	3. Складання плану фінансової санації підприємства	Володіти практичними навичками складання санаційної стратегії та плану фінансової санації підприємства	Питання, тести
3 / 1	4. Досудова санація	Розуміти сутність досудової санації підприємства, її мети та критерії. Знати форми та підстави надання фінансової допомоги підприємству-боржнику під час проведення досудової санації	Кейси, задачі

3 / 1	5. Санація підприємств у судовому порядку	Знати умови прийняття рішення щодо здійснення санації підприємства-боржника у судовому порядку. Засвоїти порядок проведення зборів кредиторів, утворення комітету кредиторів та їх повноваження при здійсненні санації підприємства-боржника. Володіти практичними навичками ведення процедури санації у судовому порядку.	Кейси, задачі
3 / 2	6. Фінансування санації підприємств	Вміти визначати потребу в капіталі, необхідному для фінансування санації підприємства. Володіти практичними навичками щодо акумулювання фінансових ресурсів, необхідних для здійснення санаційних заходів, із внутрішніх та зовнішніх джерел	Кейси, задачі
3 / 2	7. Реструктуризація підприємств	Засвоїти нормативно-правові та фінансово-економічні передумови реорганізації підприємств. Знати фінансовий механізм укрупнення, розукрупнення та перетворення суб'єктів господарювання	Кейси, задачі
3 / 1	8. Методи державної фінансової підтримки санації підприємств	Знати та вміти застосовувати на практиці методи та форми державної санаційної підтримки підприємств, а також критерії відбору підприємств для надання цільової комплексної державної підтримки	Питання, тести
3 / 1	9. Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств	Знати порядок урегулювання господарських спорів, економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств	Кейси, задачі
6 / 2	10. Особливості фінансової санації та банкрутства суб'єктів господарювання з врахуванням сфери діяльності	Володіти практичними навичками з управління фінансовою санацією державних підприємств, сільськогосподарських підприємств, селянських (фермерських) господарств, банківських установ, страхових компаній та інших фінансових установ	Кейси, задачі

Рекомендовані джерела інформації

1. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
2. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
3. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
7. Про затвердження примірних форм плану санації боржника у справі про банкрутство та плану реструктуризації боргів боржника у справі про неплатоспроможність: Наказ Міністерства юстиції України від 24.10.2019 р. № 3258/5. URL: <https://minjust.gov.ua/m/normativno-pravovi-akti-z-pitan-bankrutstva>

8. Про затвердження Порядку погодження планів санації: Наказ Фонду державного майна України від 04.03.2020 р. № 403. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0334-20#Text>
9. Богатир В. К. Ліквідаційна процедура – заключна процедура у справах про банкрутство : монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 210 с.
10. Вінтоняк А. А, Чубай В. М. Методики аналізу загрози банкрутства підприємств та чинники впливу на зміну її рівня. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип 61. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-45>
11. Гавриш О. М., Пильнова В. П., Ващенко О. О. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 17. С. 66–71. <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/426/413>
12. Глущенко С. В., Івахненко С. В. Антикризове управління на підприємстві: фінансово-організаційні аспекти. Конспект лекцій : навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2020. 92 с.
13. Гребенюк Н., Ситник Д. Методи та проблеми оцінки ступеня імовірності банкрутства збиткових підприємств. *Науковий збірник «InterConf»*. 2023. Вип. 157. С. 61–67. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/3756>
14. Деревянко Б. В., Коломоєць Т. О., Колпаков В. К. Криптовалюта як об'єкт процедур банкрутства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 655–658. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/158>
15. Деревянко Б. В., Циганович О. В. Окремі аспекти досудової санації як виду реструктуризації суб'єктів господарської діяльності. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2024. № 1 (47). С. 49–59. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13852/1/Актуальні%20проблеми%20права_49-59.pdf
16. Дерлюк В. Д. Санація як альтернатива банкрутству. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2024. Вип. 2(15). С. 95–109. URL: [https://doi.org/10.33244/2617-4154-2\(15\)-2024-95-109](https://doi.org/10.33244/2617-4154-2(15)-2024-95-109)
17. Домінова І. В., Кисіль Т. М. Прогнозування оцінки ймовірності банкрутства банківських установ на основі адаптованої нормативно-індексної моделі. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/101.pdf
18. Дутка В. В. Історичний розвиток інституту неплатоспроможності (банкрутства) фізичних осіб в незалежній Україні. *Актуальні проблеми держави і права*. 2024. Вип. 101. С. 53–58. URL: <https://doi.org/10.32782/apdp.v101.2024.6>
19. Дутка В. В. Мирова угода у справі про банкрутство. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2023 № 65. С. 30–33. URL: https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc65/65_2023.pdf#page=30
20. Єрмоленко О., Коковіхіна О., Лисьонкова Н. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2024. Вип. 190. С. 114–117. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-21>
21. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. Збірка наукових статей / За загальною редакцією д. ю. н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. Київ: Алерта, 2019. 216 с.
22. Зятіна Д. В., Згама А. О. Окремі питання процедур внутрішнього та іноземного банкрутства в Україні. *Право*. 2022. № 74. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/01/27.pdf>
23. Кадала В. В., Гузенко О. П. Актуалізація проблем і новели теоретико-правових сегментів окремих процедур банкрутства. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 4 (73). С. 87–94. URL : <https://ljd.dnuvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/01/11-kadalaquzenko.pdf>
24. Кобзева Т. А., Заїка К. П. Концептуальні підходи до розвитку та становлення інституту банкрутства в Україні. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2024. № 2. С. 468–473. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.02.79>
25. Коковіхіна О. О. Управління фінансовою санацією підприємств : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2023. 115 с.
26. Кривов'язюк І. Економічні наслідки поширення COVID-19 та проблема банкрутства в Україні. *Розвиток міста*. 2024. Вип. 1(01). С. 52–56. URL: <https://doi.org/10.32782/city-development.1-8>

27. Купира М. І., Матюк Л. В., Струк Ж. О. Формування фінансової санаційної спроможності підприємства: теоретико-прикладний аспект. *Приазовський економічний вісник*. 2022. № 1(30). С. 113–118.
28. Лащик І., Жвалюк А. Тенденції банкрутства та напрями фінансового оздоровлення підприємств в умовах воєнного стану. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 2(87). С. 137–147.
29. Литовченко О., Кузенко Т., Сабліна Н. Процесний підхід до управління фінансовою санацією підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 2(02). С. 115–124.
30. Малій О. Г., Ріяка Т. Ю. Прогнозування фінансового стану підприємства та діагностика банкрутства. *Креативний простір: електрон. наук. журн*. 2023. № 11. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. С. 55–57.
31. Минчинська І. В. Ефективність державного регулювання банкрутства підприємств в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/97.pdf
32. Мирошник Ю. Механізми вдосконалення моделей стимулювання топ менеджера в процесі санації підприємства. 2024. *Економіка та суспільство*. Вип. 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-101>
33. Мурсяк Н. Л., Пильнюк Д. О. Банкрутство підприємства: сутність, причини та наслідки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 33. 7 с. URL: <http://surl.li/cvnvw>
34. Ніколайчук О. А., Кочерга К. С. Проблеми банкрутства вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану. *Вісник ДонНУЕТ «Економічні науки»*. 2024. Вип. 2(79). URL: <https://doi.org/10.33274/2079-4819-2023-79-2-101-113>
35. Новик І. В. Фінансова санація в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2021/85.pdf
36. Оліщук П. О. Процедура здійснення банкрутства автотранспортних суб'єктів господарювання. *Правовий часопис Донбасу*. 2023. № 4(85). С. 30–33. URL: <https://ljd.dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2024/01/2023-4-6.pdf>
37. Перестюк І. Нормативно-правове забезпечення процедур банкрутства в Україні та її значення для соціально-економічного розвитку України. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування»*. 2024. Вип. 1. С. 112–117. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-1.14>
38. Пильнова В. П. Фінансова санація і банкрутство підприємств: навчальний посібник. Київ : ДУТ, 2021. 164 с. URL: <http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=2991>
39. Пігуль Н. Г., Семенець В. П. Сутність та значення санації підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка і суспільство*. 2020. № 21. С. 86–92.
40. Полінкевич О. М., Лещук В. П. Фінансова санація та банкрутство підприємств : підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
41. Поляков Р. Б. Інститут банкрутства (неспроможності) в Україні та Німеччині: порівняльно-правове дослідження : монографія. Київ : Юрид. вид-во «Право України», 2023. 472 с.
42. Поляков Р. Б. Сутність відносин банкрутства (неплатоспроможності). *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 2. С. 63–72. URL: <https://doi.org/10.32782/39221471>
43. Пунда О., Арзянцева Д. Особливості застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану. Збірник наукових праць «Приватне право і підприємництво». 2023. Вип. 23. С. 228–234. URL: <https://irlykhuml.univer.km.ua/server/api/core/bitstreams/ebdc669a-f7c7-422b-b229-c0bde892ef51/content>
44. Рубан О. О. Окремі аспекти захисту прав кредиторів під час процедури банкрутства. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. Вип. 2. С. 49–52.
45. Румик І., Пилипенко О. Антикризове управління при реалізації санаційних заходів підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 3(63). С. 51–60.
46. Савченко А. М., Фішер Н. В. Дослідження ймовірності настання банкрутства виробничого підприємства. *БІЗНЕС-ІНФОРМ*. 2020. № 11. С. 186–191. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-11_0-pages186_191.pdf

47. Смагло О. Теоретичні основи функціонування фінансової санації та банкрутства підприємств в Україні. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Вип. 3(03). С. 47–50. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.3-9>
48. Солом'янова-Кирильчук К. О. Методичний підхід до визначення економічної сутності поняття «санація» через визначення її видів і функцій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство* / голов. ред. М.М. Палінчак. Ужгород : Гельветика, 2020. Вип. 29. С. 147–151.
49. Соляник Л. Г. Управління фінансовою санацією та банкрутством підприємств. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 157 с.
50. Стащук О. В. Управління фінансовою санацією підприємств : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк : «Вежа», 2021. 148 с.
51. Управління фінансовою санацією підприємств : підручник / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. Суми : Сумський державний університет, 2022. 459 с.
52. Управління фінансовою санацією підприємства : підручник / Т. А. Говорушко, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко. К. : «Центр учбової літератури». 2019. 400 с.
53. Шарова С.В. Переваги досудової санації для своєчасного оздоровлення підприємства. *Концептуальні основи та практичний досвід обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації економіки* : колективна монографія кафедри обліку і оподаткування (Національний університет «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя). Запоріжжя : видавець Мокшанов В. В., 2023. С. 224–236.
54. Швидка Т. І., Остапенко Ю. І. Особливості реформування законодавства про банкрутство в період воєнного стану. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 1. С. 229–234. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/37.pdf>
55. Шевчук Я., Дудок К., Головатий О., Петелицький М., Хомин Ю. Управління фінансовою санацією підприємства. *Академічні візії*. 2024. Вип. 29. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/970>
56. Яковенко О. І. Антикризове управління підприємством в умовах пандемії COVID-19. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип. 74. С. 163–167.
57. Яцюк О. Потенціал фінансування автосанації підприємства як основного структурного елементу його автосанаційного потенціалу. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (Серія: Економіка та управління в нафтогазовій промисловості)*. 2023 № 2(28). С. 85–95. URL: <https://www.eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/572/395>
58. Bankruptcy Basics. United States Courts. URL: <https://www.uscourts.gov/services-forms/bankruptcy/bankruptcy-basics>
59. Bankruptcy: How it Works, Types & Consequences. URL: <https://www.experian.com/blogs/ask-experian/credit-education/>
60. Corporate and Business Law 2017: ACCA Approved Study Text. URL: https://www.academia.edu/35165395/BPP_ACCA_F4_Corporate_and_Business_Law_2017
61. The running list of 2020 retail bankruptcies. URL: <https://www.retaildive.com/news/>
62. What Is Bankruptcy? URL: <https://www.investopedia.com/terms/b/bankruptcy.asp>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування, розв'язування задач; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання роботи студентів під час тренінгу; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 1–10	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань самостійної роботи

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 5 балів за шкалою:

90–100 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується термінологією у сфері антикризового фінансового управління;
- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання, досконало володіє навиками користування фінансовою звітністю підприємства та її ґрунтовного аналітичного опрацювання.

75–89 балів ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;
- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег, вміє користуватися фінансовою звітністю підприємства.

60–74 бали ставиться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його

основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

35–59 балів ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

0–34 бали ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;
- виявляє незрозуміння змісту теоретичних питань і практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)